

Keywords: combat surgical trauma, gunshot wound, injury leg, bullet wound, mine-explosive injuries, shrapnel wounds.

Ключові слова: бойова хірургічна травма, вогнепальні поранення, поранення гомілки, кульові поранення, мінно-вибухові поранення, осколочні поранення.

Ключевые слова: боевая хирургическая травма, огнестрельные ранения, ранения голени, пулевые ранения, минно-взрывные ранения, осколочные ранения.

УДК 617-001.45-085.835

*І. П. Марцинковський, Р. П. Сташук, А. В. Ордатій, Г. Л. Богуш, В. О. Криворучко
В. А. Коробко, О. М. Сіренко, Ю. В. Кушнір*

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ VAC-THERAPY ПРИ КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ВОГНЕПАЛЬНИХ РАН

Військово-медичний клінічний центр Центрального регіону,
Вінниця, Україна

VAC-therapy (Vacuum-assisted closure) – сучасна новітня методика лікування ран, яка значно поліпшує перебіг всіх стадій ранового процесу: зменшує локальний набряк, сприяє посиленню місцевого кровообігу, знижує рівень мікробного обмінення, призводить до відносно швидкого зменшення ранової порожнини, скорочуючи термін загоєння. Застосування даної методики є надзвичайно актуальною на сьогодні з огляду на те, що через бойові дії на Сході нашої країни суттєво збільшилась кількість постраждалих від вогнепальних поранень різного характеру. Часто ці поранення носять поєднаний характер і призводять до утворення великих дефектів м'яких тканин.

Протягом 2014-2016 років у ВМКЦ ЦР проводилось лікування 54 поранених із зони АТО, у яких в комплексному лікуванні застосовувалась вище зазначена методика з метою підготовки інфікованих вогнепальних ран до пластичного закриття. Вік поранених був від 20 до 55 років, серед них переважали молоді люди до 30 років. У 8 із них мало місце ураження тільки м'яких тканин, у інших 46 – поранення були поєднаними з відкритими вогнепальними переломами кісток верхніх та нижніх кінцівок, що вимагало застосовувати іммобілізацію відповідними апаратами для зовнішньої фіксації.

Всі постраждалі були доставлені з інших медичних закладів в терміни від 3 до 20 діб від моменту отримання поранення після проведених їм хірургічних обробок вогнепальних ран, з огляду на це всі рани у них були інфікованими.

З метою підготовки ранових поверхонь до подальшого пластичного закриття у всіх зазначених поранених був застосований метод VAC-therapy (VAC- апарат Foryou STAN, що створює негативний тиск від –55 до –200 мм рт. ст.). Перед монтажем апарату обов'язково проводили некректомію з використанням за необхідності ультразвукового кавітатора (SONOCA-400). Негативний тиск ВАК-системи встановлювали на рівні –125 мм рт. ст. в режимі non stop. В 5 випадках було застосоване поєднання дренажно-промивної та вакуум-систем - вакуум-промивна терапія (Vacuum Instillation Therapy).

Критеріям для припинення ВАК-терапії було повне очищення ран від некротичних тканин, утворення грануляцій і виповнення дефекту в зоні ураження. Термін лікування за допомогою ВАК був від 5 до 25 діб в залежності від розмірів дефекту м'яких тканин. Заміна ВАК-системи проводилась не рідше одного разу на 5-7 діб. У більшості поранених такі заміни проведені тричі.

У всіх пролікованих нами пацієнтів застосування зазначеного методу лікування дозволило в подальшому провести закриття ранового дефекту шляхом накладання вторинних хірургічних швів або з використанням автодермопластики з позитивними наслідками.

Таким чином, застосування VAC-терапії при комплексному лікуванні інфікованих вогнепальних ран є оптимальним методом, що дозволяє швидко очистити ранову поверхню, заповнити рановий дефект грануляційною тканиною і підготувати рану до пластичного закриття.

Key words: infected gunshot wound, VAC – therapy

Ключевые слова: инфицированная огнестрельная рана, VAC-терапия;

Ключові слова: інфікована вогнепальна рана, VAC-терапія

УДК 616-08-031.84-001.4

Р. Н. Михайлуков

СПОСОБ КОНТАКТНОЙ МЕХАНИЧЕСКОЙ ОЧИСТКИ ГЛУБОКИХ РАНЕВЫХ КАНАЛОВ

THE METHOD OF CONTACT MECHANICAL CLEANING OF DEEP WOUND CHANNELS

Харьковская медицинская академия последипломного образования МЗ Украины

Вступление. Возросшее число огнестрельных ранений мягких тканей, увеличивает актуальность вопросов очистки, обработки и местного лечения огнестрельных ран. Одной их характеристик огнестрельных ранений является наличие глубокого, загрязнённого раневого канала, качественная и быстрая очистка которого представляет определённые технические сложности.

Цель работы: разработать и апробировать способ контактной механической очистки ран с глубоким раневым каналом.

Материалы и методы. Для выполнения поставленной задачи был разработан способ контактной механической очистки ран с глубоким раневым каналом (положительное решение на выдачу патента Украины № u201506529 (UA)). Предложенный способ заключается в контактной обработке раны с помощью тампона, из полимерного ячеистого открытопористого пенопласта, такого как полиуретан или поливинилалкоголь, форма которого имеет вид цилиндра, а размеры моделируются индивидуально после предварительного измерения длины, ширины и глубины раневого канала.

В основной группе по разработанному способу было обработано 116 раневых каналов у 83 пострадавших с огнестрельными ранениями мягких тканей. В контрольной группе, по стандартному способу очистки раневых каналов, с использованием марлевых турунд и тампонов, было обработано 139 раневых каналов у 88 раненых с огнестрельными ранениями мягких тканей. Все пострадавшие мужского пола. Возраст раненых составлял от 22 до 65 лет.

Результаты и обсуждение

Визуально, с помощью разработанной шкалы и по данным бактериального посева ран выявлена более эффективная очистка огнестрельных раневых каналов по предложенному способу. Средний срок очищения раны в основной группе составил $4,73 \pm 0,31$ суток, в контрольной группе $6,21 \pm 0,38$ суток.